

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Berouně rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Ditou Francovou jako samosoudkyní ve věci péče o nezletilého [redacted], nar. [redacted], [redacted], nar. [redacted] a [redacted], nar. [redacted], zastoupené městem [redacted] jako kolizním opatrovníkem, děti [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted] a [redacted], za účasti pěstounky nezletilých [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], [redacted] a za účasti navrhovatelů [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], okr. [redacted] a [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted] **o návrhu prarodičů na úpravu styku s nezletilými**

t a k t o :

- I. **Návrh prarodičů na úpravu styku s nezletilým [redacted], nar. [redacted], nezletilým [redacted], nar. [redacted] a nezletilým [redacted], nar. [redacted] se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem podaným ke zdejšímu soudu dne 20.4.2017 se navrhovatelé - prarodiče nezletilých ze strany matky domáhali úpravy styku s nezletilými každý sudý víkend od pátku od 16:00 hodin do neděle do 19:00 hodin a o vánočních a letních prázdninách. V návrhu uvedli, že od svěřeni nezletilých dětí do pěstounské péče [redacted] do listopadu 2016 probíhal jejich styk s nezletilými pravidelně, na výchově dětí se podíleli v souladu s doporučeními pěstounky a doporučeními psychologů, dodržovali režimová opatření, jezdili s dětmi na výlety a rozvíjeli jejich rozumové i motorické schopnosti. Od listopadu 2016 však pěstounka styku nezletilých chlapců s prarodiči brání, je nekontaktní a neposkytuje prarodičům o nezletilých žádné informace. Vnuci jsou naváděni k tomu, aby se o prarodičích

negativně vyjadřovali. Navrhovatelé jsou přesvědčeni, že vnuci by se s prarodiči rádi vídali, neboť chlapci se na styk s nimi v minulosti vždy velmi těšili.

Matka souhlasila s úpravou styku nezletilých s navrhovatelkou bez omezení, u navrhovatele považuje za vhodné upravit styk za asistence třetí osoby.

Otec ve svém vyjádření uvedl, že nesouhlasí s tím, aby se prarodiče ze strany matky s nezletilými stýkali, neboť chlapci se styku s dědou brání, mají z něho strach. Nezletilý ■■■ tvrdil otci, že děda je agresivní, že bije babičku. Otec se k osobě navrhovatele vyjádřil tak, že jde o agresivního násilnického jedince. Otec byl osobně přítomen jak vulgárním verbálním útokům, tak i fyzickému napadení své bývalé manželky – matky dětí. O některých fyzických napadeních se dozvěděl pouze od manželky, přítomen nebyl.

Pěstounka nezletilých dětí uvedla, že je pravdou, že v minulosti styku prarodičů s dětmi nebránila, v současné době je však jednoznačně proti úpravě jakéhokoliv styku. Ke změně jejího postoje došlo poté, co nezletilý ■■■ v rámci vyšetření na oddělení dětské psychiatrie v Thomayerově nemocnici v listopadu 2016 uvedl, že byl ze strany navrhovatele v minulosti fyzicky trestán - mláčen do hlavy. Všichni nezletilí chlapci poté začali spontánně mluvit o tom, že je navrhovatel skutečně bil, že je např. ■■■. Nezletilí mají z dědy strach, vidí ho všude, mají pocit, že je sleduje. Nezletilý ■■■ a nezletilý ■■■ v minulosti registrovali i fyzické násilí ze strany dědy vůči matce. V tuto chvíli chlapci kontakt s dědou striktně odmítají, vyjadřují z jeho osoby obavy a strach. K babičce se nevyjadřují, jsou si však vědomi toho, že v případě závadného chování dědy vůči jejich osobě babička nezasáhne. V prosinci 2016 se prarodiče osobně setkali s chlapci během svého pobytu u matky. Zprostředkování návštěvy chlapci matce natolik vytýkají a považují to za její zradu, že v současné době odmítají i styk s matkou.

Z rozsudku Okresního soudu v Berouně č.j. 23 P 96/2014 – 458 ze dne 1.4.2015 soud zjistil, že nezletilý ■■■, ■■■ a ■■■ byli svěřeni tímto rozsudkem do pěstounské péče své babičky ze strany otce paní ■■■, nar. ■■■. Důvodem pro svěřeni nezletilých do pěstounské péče babičky byla neschopnost matky zajistit nezletilým řádnou péči a potřebné zázemí způsobená užíváním návykových látek a neochota otce převzít péči o všechny tři sourozence.

Z rozsudku Okresního soudu v Berouně č.j. 23 P 96/2014 – 600 ze dne 7.11.2016 soud zjistil, že matce byla stanovena povinnost přispívat na výživu nezletilého ■■■ částkou 1.300,- Kč měsíčně, na výživu nezletilého ■■■ částkou 1.000,- Kč měsíčně, a na výživu nezletilého ■■■ částkou 700,- Kč měsíčně.

Z rozsudku Okresního soudu v Berouně č.j. 23 P 96/2014 – 689 ze dne 3.5.2017 soud zjistil, že matce byl tímto rozsudkem upraven styk s nezletilým ■■■, ■■■ a ■■■ tak, že je oprávněna stýkat se s nezletilými každé sudé pondělí kalendářního roku od 15:00 do 16:30 hodin za asistence pracovníka SaS Pro zdraví 21 se sídlem ■■■. Z odůvodnění rozsudku soud zjistil, že do prosince 2016 se matka s nezletilými syny pravidelně stýkala a o děti během styku řádně pečovala. Při posledním styku nezletilých chlapců s matkou v prosinci 2016 matka zprostředkovala chlapcům osobní setkání se svým otcem - dědečkem nezletilých ■■■, z něhož mají nezletilí strach a obavy pro jeho údajné násilné chování. Z výpovědi chlapců jednoznačně vyplynulo, že matku v současné době odmítají, jsou ochotni se s matkou stýkat pouze v případě, že bude zajištěno, že se nebudou muset setkat se svým dědečkem. Starší chlapci vypověděli, že je děda

v minulosti bil, mají z něho strach a nechtějí k němu jezdit. Výslech nezletilého [REDACTED] s ohledem na jeho věk a zjevné přejímání názorů svých starších sourozenců nebyl hodnocen. Soud své rozhodnutí o styku matky s nezletilými odůvodnil tím, že styk matky s nezletilými není sám o sobě v rozporu s jejich zájmy, ale s ohledem na ztrátu důvěry nezletilých v matku je nutné styk obnovovat postupně a z počátku je vhodné jej realizovat za asistence třetí osoby.

Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie vypracovaného pro potřeby trestního řízení vedeného proti [REDACTED] pro podezření z týrání svěřené osoby zadaného na žádost Policie ČR znalkyní PhDr. Věrou Břicháčkovou soud zjistil, že všichni chlapci jsou vzhledem k věku a intelektu schopni správně chápat prožitý děj a následně jej reálně reprodukovat při vyšetření nebo výslechu. U chlapců nebyly zjištěny obecné sklony ke lhavosti a konfabulacím. Ze znaleckého posudku mimo jiné vyplynulo, že vztah nezletilých k [REDACTED] je odmítavý, úzkostný. V projekčním vyšetření mladší chlapci dědu nezařadili do rodiny, nejstarší [REDACTED] jej zařadil mimo rodinu na okraj. Nezletilý [REDACTED] spontánně vyjadřuje z dědy strach. Projekčním vyšetřením se projevíly úzkostné reakce a pohotovost k možným mimořádným událostem, které jsou v příčinné souvislosti s jednáním blízkých osob v minulosti či v posledním období, které oživilo traumatické zkušenosti a možné ohrožení. Nezletilí chlapci nyní v péči pěstounky prospívají, zklidňují se, jsou v lékařské a psychologické péči. Dle znalkyně potřebují klid a neřešení kontaktu s příbuznými ze širší rodiny.

Ze zprávy Thomayerovy nemocnice, oddělení dětské psychiatrie bylo zjištěno, že nezletilý [REDACTED] byl přijat na doporučení své lékařky k diagnostickému pobytu. Zpočátku byly patrné projevy hyperkinetického syndromu. Chlapec byl nepozorný, neklidný. Byly přítomny konflikty s dětmi na oddělení, byl hodnocen jako zlobivý. Ve škole byl nesoustředěný, nepozorný. Byla nastavena medikace [REDACTED] a bylo provedeno psychologické vyšetření. Po nasazené medikaci bylo patrné zlepšení. Chování se zklidnilo. Zlepšila se soustředěnost ve škole i výkon v rámci zvládnutí školních povinností. Chlapec se postupně adaptoval na oddělení, zařadil se do kolektivu. Psychologickým vyšetřením bylo zjištěno, [REDACTED] výkon je snižován poruchou pozornosti. Pozornost je narušena především ve složce [REDACTED] Klinickému obrazu dominují projevy poruchy aktivity a pozornosti ([REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]). V testovém vyšetření byla zachycena socioemoční nezralost, nedostatek vnitřních zdrojů, prožitek přetížení, tendence k opozici, zvláště při úzkosti. Bylo konstatováno, že nezletilý se ztrácí v příbuzenských vztazích, jeho emoční vazby jsou nejisté, neočekává návrat k žádnému z rodičů, chce zůstat v péči babičky. Ambivalentní vztah je patrný k dědečkovi. Nezletilý [REDACTED] konzistentně různým osobám sděloval, že jeho i jeho sourozence dědeček trestá vařečkou a pěstí do hlavy. Ze závěru zprávy vyplývá, že u nezletilého byla diagnostikována [REDACTED] chování. Doporučeny byly kontroly u ambulantního psychiatra MUDr. Růžičkové, užívání nastavené medikace, léčebné výchovné poradenství u Mgr. Porazilové a v případě zhoršení stavu byla doporučena rehospitalizace.

Z vyjádření pěstounky soud zjistil, že k rehospitalizaci došlo v květnu 2017 po předčasném návratu ze školy v přírodě.

Ze zprávy třídní učitelky nezletilého [REDACTED] a jeho vychovatelky soud zjistil, že [REDACTED] se na vyučování připravuje svědomitě, pomůcky i domácí úkoly nosí, absence téměř nemá kromě hospitalizací v nemocnici. Za každou cenu chce být nejlepší, nesnese, když mu

něco nejde. Problém nastává, když se mu nedaří napsat správné písmenko nebo slovo, vyžaduje neustálou pozornost ze strany učitele, pokud není vyvolán, nevydrží to, vykřikuje. Dožaduje se pozornosti při všech aktivitách. Jakmile nastane to, že na něho učitel nemá čas, neřeší jeho problém, dostává se do afektu. Začne brečet, hází s věcmi na zem, odstrkuje židle, zvláště v pozdějších vyučovacích hodinách, kdy je zřejmý neklid a únava. Při hodinách tělesné výchovy při jakémkoliv náznaku prohry reaguje agresivně, rozbřečí se, vybije si vztek na někom z dětí. Má tendenci někam utéci. Z týdenního pobytu ve škole v přírodě byly opakované problémy vyvolané tím, že nezletilý byl vzteklý, vzteklý bouchal do dětí, brečel, poslední večer jeho pobytu, poté co při hře vypadl v prvním kole, vlezl pod stůl, nadzvedával ho, bouchal se hlavou do stolu. Na základě žádosti učitele byl vyzvednut před ukončením školy v přírodě babičkou. Po následné hospitalizaci v nemocnici se vrátil klidnější, snaží se ovládat, byť se opět projeví náznaky vzteku. Podle vychovatelky se v družině projevuje v případě neúspěchu agresivním chováním vůči dětem i vychovatelce. Není schopen omluvy, při závadovém jednání při vyžadování omluvy se jeho agrese násobí. Návaly vzteku se projevovaly nadzvedáváním lavic, házením s předměty, které měl po ruce, tloučením se do hlavy. Pokud se dostal do tohoto stavu, vychovatelka s dětmi musela opustit třídu a počkat, až ho agrese přejde. Jeho agrese se stupňuje, útoky na děti i vychovatelky se rovněž stupňovaly, házel např. na dětském hřišti po všech kameny. Utíkal při procházkách apod.

Ze spisu vedeného u Okresního soudu v Berouně pod sp.zn. 23 P 22/2013 bylo zjištěno, že otec nezletilého [REDAKCE], nar. [REDAKCE] podal návrh na změnu výchovy nezletilého, neboť nevlastní otec (přítel matky) [REDAKCE] nezletilého týrá. Uvedl, že syn byl panem [REDAKCE] často a opakovaně ponižován a fyzicky napadán. Vzhledem k tomu, že je v bydlišti matky nezletilý ohrožen na svém zdraví, otec navrhoval, aby byl nezletilý [REDAKCE] svěřen do jeho péče. Dne 6.2.2013 byl s otcem nezletilého sepsán úřední záznam o podání vysvětlení na Policii ČR o tom, že pan [REDAKCE] dlouhodobě nezletilého napadá a týrá. Otec uvedl, že o vzniklé situaci se dozvěděl na základě telefonického kontaktu ze strany sociální pracovnice v Berouně, která sdělila, že nezletilý je panem [REDAKCE] v místě bydliště matky ([REDAKCE], kde žil od května 2012, dlouhodobě týrán. Oznámení o tom učinila sestra nezletilého [REDAKCE], která o jeho týrání věděla a chtěla mu pomoci. Dne 3.2.2013 pak měl pan [REDAKCE] nezletilého opakovaně udeřit pěstí do hlavy a nezletilý proto následující den v doprovodu otce podstoupil lékařské vyšetření. V průběhu jednání dne 15.3.2013 pak sám nezletilý vypověděl, že situace v rodině se kvůli násilí ze strany pana [REDAKCE] začala zhoršovat, nejprve nezletilému dával těžké fyzické práce, poté se násilné chování stupňovalo a projevovalo se i fyzickými tresty. Nezletilý byl svědkem násilného chování pana [REDAKCE] též vůči jeho sestram [REDAKCE] a [REDAKCE], které se z domu již odstěhovaly. Matka nezletilého byla tomuto chování opakovaně přítomna, ale nezasáhla. Nezletilý vypověděl, že se k matce a jejímu příteli v žádném případě vrátit nechce, neboť se obává násilí ze strany pana [REDAKCE]. Ten má velký vliv na jeho matku a všichni se ho bojí. Uvedené skutečnosti potvrdila také sestra nezletilého [REDAKCE], která na Policii ČR dne 13.11.2012 uvedla, že má obavu o zdraví nezletilého, neboť se jí svěřil, že mu pan [REDAKCE] zlomil nos a on se proto cítí být v jeho přítomnosti ohrožen a bojí se dalšího fyzického napadení. Hrubé chování pana [REDAKCE] popsala [REDAKCE] též dne 29.1.2013 při jednání u OSPOD [REDAKCE]. Ze znaleckého posudku o duševním stavu a vzájemných vztazích ze dne 12.9.2013 bylo zjištěno, že osobnost pan [REDAKCE] je bez známek duševní choroby, poruchy osobnosti či závislosti na alkoholu či návykových látkách. Zvýšená je introverze, kritičnost, a problémy s autoritou. Posuzovaný má zvýšené rysy dominance, sebeprosazení a autoritativnosti. Má vyšší sebeúctu a vysokou sociální odpovědnost, jeho agresivní potenciál je v normě a naopak má nižší míru empatie. Své chování dokáže cílevědomě regulovat. Znalec nezjistil, že by docházelo některým z rodičů k ovlivňování

postojů nezletilého vůči rodičům a jejich partnerům. Rozsudkem ze dne 18.4.2014, č.j. 23 P 22/2013-227, který nabyl právní moci dne 17.10.2014, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 16.9.2014, č.j. 31 Co 341/2014-258, byl nezletilý ██████ svěřen do výchovy otce a matce byla počínaje dnem 1.6.2013 uložena povinnost přispívat na výživu nezletilého ██████ částkou 2.500,- Kč měsíčně.

Podle § 927 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „OZ“) mají osoby příbuzné, ať blízké či vzdáleně, jakož i osoby dítěti společensky blízké, právo stýkat se s dítětem, pokud k nim dítě má citový vztah, který není jen přechodný, a pokud je zřejmé, že by nedostatek styku s těmito osobami pro dítě znamenal újmu. Také dítě má právo se stýkat s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí.

Soud na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že není v danou chvíli vhodné upravovat styk nezletilých chlapců s prarodiči ██████ a ██████. Pro úpravu styku s osobami dítěti příbuznými zákon vyžaduje existenci citového vztahu, který není jen přechodný a zjevnost toho, že nedostatek styku s těmito osobami by pro dítě znamenal újmu. Tyto dvě základní podmínky pro úpravu styku s osobami příbuznými však v daném případě dle názoru soudu nejsou splněny. Nezletilý ██████, ██████ a ██████ jsou dlouhodobě vystavováni neutěšeným rodinným poměrům, konfliktům rodinných příslušníků a jejich vzájemnému osočování, obviňování a lžím. Situace v rodině je dlouhodobě nepříznivá, pro osoby stojící mimo rodinu však značně nepřehledná a jen těžko lze na základě rozporných tvrzení zúčastněných osob dojít k závěru, kdo je v rodině „útočníkem“ a kdo „obětí“. Nezletilí chlapci tuto nepříznivou rodinnou situaci vnímají a jsou tak vystaveni nepřiměřené psychické zátěži, která brání jejich zdárnému duševnímu vývoji. Chlapci opakovaně před opatrovníkem, psychologem, lékařem i před soudem samotným vyjádřili, že mají z navrhovatele ██████ strach a obavy pro jeho násilné chování. Nechtějí se s ním stýkat, styku se brání. Jejich postoj a vztah k navrhovateli dokresluje i skutečnost, že to, že matka umožnila navrhovateli osobní styk s nezletilými dětmi v době pro ni vymezeného styku, způsobilo, že chlapci ztratili k matce důvěru, její chování považují za osobní zradu, a v současné době proto odmítají i kontakt se samotnou matkou právě z obav z opakovaného setkání s dědou. Soud nezjišťoval, co je skutečnou příčinou odmítavého postoje nezletilých vůči navrhovateli a co je příčinou jimi vyjadřovaného strachu, neboť pro soud je v tuto chvíli podstatné jen to, že chlapci o styk s navrhovatelem zájem nemají a striktně jej ze strachu odmítají. Z provedeného dokazování považuje soud za zjevné, že nezletilé děti strach z navrhovatele mají, necítí k němu žádný pozitivní vztah a soud je proto přesvědčen, že absencí styku s navrhovatelem nebude nezletilým dětem způsobená žádná újma. Navrhovatel se brání tím, že nikdy v minulosti nebylo prokázáno, že by se dopustil jakéhokoliv násilí či jiného nevhodného chování vůči svým dětem či nezletilým vnoučatům, soud je však přesvědčen, že v tomto řízení není nutné tyto skutečnosti prokazovat, neboť k tomu, aby soud neupravil styk s navrhovatelem, v tuto chvíli postačí, že děti cítí jako absolutně nepřijatelné, že by se s navrhovatelem měli osobně stýkat a styk absolutně odmítají. Soud je navíc přesvědčen, že sama skutečnost, že se nejbližší osoby navrhovatele opakovaně vyjadřují v tom smyslu, že navrhovatel se dopouští vůči nim verbálního i fyzického násilí svědčí tomu, že výchovné postupy navrhovatele a jeho osobní přístup k blízkým osobám je minimálně značně problematický, způsobilý vyvolávat v těchto osobách strach a obavy. Za takové situace má soud za to, že není vhodné vystavovat nezletilého ██████, ██████ a ██████, kteří dlouhodobě žijí v psychicky nestabilním prostředí, dalším negativním vlivům. Soud proto zamítl návrh na úpravu styku nezletilých s navrhovatelem a zamítl i návrh na úpravu styku s navrhovatelkou, neboť navrhovatelka žije s navrhovatelem ve společné domácnosti, jejich vzájemný vliv je zřejmý a soud je přesvědčen o tom, že i v případě, že by

upravil styk s navrhovatelkou samotnou, vystavil by nezletilé obavám, že se styku pokusí zúčastnit i navrhovatel. Další asistovaný styk při již nastaveném asistovaném styku s matkou pak považuje soud za nevhodný a nezletilé děti nepřiměřeně zatěžující. S ohledem na tyto závěry proto soud návrh prarodičů na úpravu styku zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ust. § 23 zákona č. 292/2013 Sb., zákona o zvláštních řízeních soudních (dále jen z.ř.s.) tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle výsledku řízení, neboť řízení mohlo být zahájeno i bez návrhu a soud zároveň neshledal v dané věci žádné okolnosti, které by výjimečné přiznání náhrady nákladů řízení některému z účastníků odůvodňovaly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání a to do 15 dnů ode dne doručení ke Krajskému soudu v Praze se sídlem Praha 5, Nám. Kinských 5, prostřednictvím Okresního soudu v Berouně se sídlem Beroun, Wagnerovo nám. 1249.

V Berouně dne 25. srpna 2017

Mgr. Dita Francová, v.r.
předsedkyně senátu

*Za správnost vyhotovení:
Michaela Eisenhammerová*